

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Tdo/88/2021
Identifikačné číslo spisu: 4117011573
Dátum vydania rozhodnutia: 22.06.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Kostolanská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:4117011573.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Kostolanskej a členov senátu JUDr. Petra Kaňu a JUDr. Dušana Krč - Šeberu na neverejnom zasadnutí konanom 22. júna 2022 v Bratislave, v trestnej veci obvineného H. D. pre návrh k zločinu krádeže podľa § 21 ods. 1 písm. b) Trestného zákona k § 212 ods. 1, ods. 3 písm. a), ods. 4 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. e) Trestného zákona, o dovolaní obvineného H. D. proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 24. apríla 2019, sp. zn. 2To/106/2018-431, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného H. D. s a o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Nitra (ďalej tiež „súd I. stupňa“) z 25. apríla 2018, sp. zn. 2T/44/2017, bol obvinený H. D. uznaný za vinného pre zločin krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 3 písm. a), ods. 4 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písmeno e) Trestného zákona spolupáchateľstvom podľa § 20 Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že

- dňa 20.07.2016 v čase okolo 03.00 hod. po tom, ako opustil penzión „X.“ nachádzajúci sa vo S. U. XXX, v ktorom bol od 19.07.2016 do skorých ranných hodín dňa 20.07.2016 ubytovaný, zavola doposiaľ nestotožnenej osobe, že na pulte na recepcii, kde nikto nie je a v celom penziónne je ticho, je položený kľúč od motorového vozidla, o ktorom podľa typu kľúča usudzoval, že sa jedná o nové a drahé vozidlo a tušil, že toto patrí majiteľke penziónu, a že vchodové dvere do penziónu nechal naschvál odomknuté a preto ak chce má možnosť toto auto bez problémov ukradnúť, zároveň jej vysvetlil cestu do penziónu aj miesto, kde sa nachádza kľúč od vozidla, pričom následne dňa 20.07.2016 v čase okolo 04.30 hod. táto doposiaľ nestotožnená osoba predmetné kľúče z recepcie penziónu odcudzila a ich prostredníctvom odcudzila z parkoviska pred týmto penziónom osobné motorové vozidlo zn. O. Y., rok výroby 2015, T. O., EČ: D., VIN: M., s ktorým odišla na neznáme miesto a dňa 20.07.2016 telefonicky kontaktovala obžalovaného, že vozidlo sa nachádza aj s kľúčmi odstavené na U. v H., čo obžalovaný urobil, hoci vedel, že sa jedná o odcudzené motorové vozidlo, na ktorého krádež dal sám podnet, čím poškodenej spoločnosti UniCredit Leasing Slovakia, a. s., IČO: 35730978, so sídlom Šancová 1/A, Bratislava spôsobil odcudzením vozidla škodu vo výške 17 868 eur.

Za to súd I. stupňa obvinenému uložil podľa § 212 ods. 4 Trestného zákona zistiť poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. l) Trestného zákona a priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. h), písm. m) Trestného zákona s použitím § 38 ods. 7 Trestného zákona, aplikujúc aj § 41 ods. 1, ods. 2 a § 42 ods. 1 Trestného zákona súhrnný nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 4 rokov, na výkon ktorého obvineného podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona zrušil skorší výrok o treste uloženom obvinenému trestným rozkazom Okresného súdu Galanta zo 4. apríla 2017, sp. zn. OT/76/2017 (právoplatným 4. apríla 2017) a trestným rozkazom Okresného súdu Trnava zo 17. októbra 2017, sp. zn. 15T/49/2017 (právoplatným 30. novembra 2017), ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Krajský súd v Nitre (ďalej tiež „odvolací súd“) rozsudkom z 24. apríla 2019, sp. zn. 2To/106/2018-431, z podnetu odvolania obvineného zrušil podľa § 321 ods. 1 písm. b), písm. d) Trestného poriadku vyššie označený rozsudok súdu I. stupňa v celom rozsahu a podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku sám rozhodol tak, že uznal obvineného H. D. za vinného pre návrh k zločinu krádeže podľa § 21 ods. 1 písm. b) Trestného zákona k § 212 ods. 1, ods. 3 písm. a), ods. 4 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. e) Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že - dňa 20.07.2016 v čase okolo 03.00 hod. po tom, ako opustil penzión „X.“ nachádzajúci sa vo S. U. XXX, v ktorom bol od 19.07.2016 do skorých ranných hodín dňa 20.07.2016 ubytovaný, zavolať doposiaľ nestotožnenej osobe, že na pulte na recepcii, kde nikto nie je a v celom penzióne je ticho, je položený kľúč od motorového vozidla, o ktorom podľa typu kľúča usudzoval, že sa jedná o nové a drahé vozidlo a tušil, že toto patrí majiteľke penziónu, a že vchodové dvere do penziónu nechal naschvál odomknuté a preto ak chce má možnosť toto auto bez problémov ukradnúť, zároveň jej vysvetlil cestu do penziónu aj miesto, kde sa nachádza kľúč od vozidla, pričom následne dňa 20.07.2016 v čase okolo 04.30 hod. táto doposiaľ nestotožnená osoba predmetné kľúče z recepcie penziónu odcudzila a ich prostredníctvom odcudzila z parkoviska pred týmto penziónom osobné motorové vozidlo zn. O. Y., rok výroby 2015, T. O., EČ: D., VIN: M., s ktorým odišla na neznáme miesto a dňa 20.07.2016 telefonicky kontaktovala obžalovaného, že vozidlo sa nachádza aj s kľúčmi odstavené na U. X. v H. a požiadala ho, aby vozidlo previezol na Y. ulicu v H., čo obžalovaný urobil, hoci vedel, že sa jedná o odcudzené motorové vozidlo, na ktorého krádež dal sám podnet, čím bola poškodená spoločnosť UniCredit Leasing Slovakia, a.s., IČO: 35730978, so sídlom Šancová 1/A, Bratislava spôsobená odcudzením vozidla škoda vo výške 17 868,- eur.

Za to odvolací súd obvinenému uložil podľa § 212 ods. 4 Trestného zákona, zistiť poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. l) Trestného zákona a priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. m) Trestného zákona, postupom § 38 ods. 2 Trestného zákona, s použitím § 41 ods. 1, ods. 2 a § 42 ods. 1 Trestného zákona súhrnný nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 4 rokov, na výkon ktorého obvineného podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Napokon obdobne ako súd I. stupňa podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona zrušil skoršie výroky o trestoch uložených obvinenému trestnými rozkazmi Okresného súdu Galanta zo 4. apríla 2017, sp. zn. OT/76/2017 a Okresného súdu Trnava zo 17. októbra 2017, sp. zn. 15T/49/2017, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tieto výroky obsahovo nadväzujúce, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

* * *

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu (ako aj prvostupňovému rozsudku, na ktorý nadväzuje a tvorí s ním jednotu) podal obvinený H. D. dovolanie prostredníctvom obhajcu JUDr. Albína Lancza (č. l. 591 - 594), v ktorom uplatnil dovolacie dôvody uvedené v § 371 ods. 1 písm. c), písm. d), písm. g), písm. h),

písm. i) a písm. k) Trestného poriadku, ktorých naplnenie v doslovnom znení takto zdôvodnil:

I. Nesprávne závery vo vzťahu k páchatel'ovi skutku

Z dôvodu nie úplne právom aprobevaného prístupu prvostupňového súdu došlo v rámci tu pojednávanej záležitosti k prijatiu meritórnych záverov bez reálnej ingerencie do prípadu, nakoľko bolo takmer celé trestné konanie vedené ako proti ušlému.

Z pertraktovanej príčiny potom aj vznikla nesprávna konotácia, ktorá má zásadný význam pre právne a skutkové posúdenie prípadu, pretože doterajšie závery formulované odvolacím súdom sa v perspektíve novej výpovede odsúdeného stávajú nesúladnými s faktickým stavom.

Cestou výpovede obžalovaného (ako novej skutočnosti, ktorá nemohla byť z dôvodov na strane prvostupňového súdu obžalovaným prednesená už v rámci pôvodného konania - postupovalo sa bez prítomnosti obžalovaného ako aj bez jeho vedomosti o konaní) totiž dochádza k ustáleniu a identifikovaniu samotného páchatel'a tohto trestného činu v priamom rozpore s konštatáciami doterajšieho výroku súdu.

Z indikovanej výpovede totiž vyplýva, že subjektom, ktorý sa sám zmocnil cudzieho motorového vozidla je samotný podávateľ dovolania, ktorá okolnosť zásadným spôsobom transformuje a modifikuje doterajší prípad.

Uznanie viny dovolateľa za účasť na trestnom čine sa preto stáva nesprávnou konštatáciou, keďže podávateľ je páchatel'om daného skutku. Páchatel'stvo následne predstavuje inú formu účasti na čine, ktorá je spojená aj s inými inštitútmi aplikovanými v rámci mechanizmu ukladania trestu. Z uvedeného dôvodu je preto nevyhnutné pristúpiť k vráteniu veci prvostupňovému súdu, aby súd na základe týchto skutočností mohol znovu a riadne vykonať dokazovanie a na jeho základe dospieť k správny záverom, ktoré budú zodpovedať produkovanej dôkaznej situácii.

Za existencie takéhoto rozporu medzi faktickým stavom a pôvodne ustáleným skutkovým stavom je preto nevyhnutné zjednať nápravu, ktorú v súčasnosti umožňuje práve len inštitút dovolania.

II. Zmena skutkového stavu len na podklade iného hodnotenia dôkazov

Odvolací súd v rámci svojho rozhodnutia pristúpil k zmene právnej kvalifikácie a samotnej právnej vety rozsudku len na podklade odlišného vyhodnotenia dôkazného a skutkového stavu. Pri postupe v týchto intenciách však nebolo právne konformné pristúpiť k zrušeniu pôvodného rozsudku a vydaniu nového rozsudku, pretože tým bola obžalovanému odňatá reálna možnosť riadne sa brániť voči novému prístupu súdu k hodnoteniu jeho prípadu.

Aj Najvyšší súd v rámci svojej judikačnej činnosti ustálil, že ak dochádza k zmene skutkového stavu len na podklade iného hodnotenia existujúcej dôkaznej situácie, tak je daný dovolací dôvod v prospech obžalovaného (R 57/1984).

Samotný odvolací súd pritom v obsahu svojho odôvodnenia potvrdzuje prítomnosť práve takéhoto následku ako predikoval NS SR. Na str. 6 (záver tretieho odseku) rozsudku vo veci pod spisovou značkou 2To/106/2018 totiž explicitne formuluje, že daná skutočnosť (naplnenie formy účasti namiesto spolupáchatel'stva) viedla odvolací súd k úprave skutku tak, aby zodpovedal stavu vykonaného dokazovania.

Na základe prezentovaného je teda zrejmé, že v uvedenom prípade došlo k závažným pochybeniam odôvodňujúcim podanie dovolania. Cestou tohto mimoriadneho opravného prostriedku totiž bude možné vysporiadať všetky prezentované nedostatky pôvodného konania formou vrátenia veci na prejednanie prvostupňovému súdu vzhľadom na nepochybnú prítomnosť dovolacieho dôvodu špecifikovaného vyššie.

III. Zásah do práva na obhajobu

V snahe o úplné sprostredkovanie právneho stavu tohto prípadu považujeme za žiaduce poukázať v krátkosti aj na porušenie práva na obhajobu v podobe akceptovania odklonu od riadneho trestného

konania bez splnenia obligatórnych podmienok na konanie proti ušlému. Len zo samotnej skutočnosti, že obžalovaný nemá prihlásený trvalý pobyt nemožno uplatniť osobitný postup proti ušlému, ktorý fakticky predstavuje reštrikciu obhajobných práv samotného obžalovaného. Aj v intenciách nálezu Ústavného súdu pod spisovou značkou I. ÚS 15/07-37 došlo k ustáleniu, že konanie v neprítomnosti zásadne nie je nezlučiteľné s čl. 6 dohovoru, ak obvinený môže neskôr požiadať, aby súd rozhodol znova a po jeho vypočutí o oprávnenosti trestného obvinenia tak z hľadiska skutkového, ako aj právneho. V nami preskúvanom prípade však dochádza k pretrvávajúcemu opomenutiu možnosti previerky oprávnenosti pôvodného kontumačného konania, a preto aj na tomto podklade sa schválenie dovolania javí ako žiadúce. Obdobne potom Ústavný súd prezumuje, že v prípadoch, v ktorých osoba obvinená z trestného činu nebola osobne oboznámená s trestným stíhaním, nemôže byť považovaná za osobu, ktorá sa vzdala práva zúčastniť sa na pojednávaní a obhajovať sa iba na základe skutočnosti, že má status ušlého na základe domnienky založenej na nedostatočne zistenom skutkovom stave. Navyše, nemôže byť na obvinenom, aby preukázal, že sa nesnažil vyhýbať spravodlivosti alebo že jeho neprítomnosť bola spôsobená vis maior. Pri rešpektovaní prezentovaných postulátov Ústavného súdu by sme preto mali privoliť akceptovať dovolanie, aby mohlo dôjsť k odstráneniu aj načrtnutých nedostatkov.

Uvedený postup mal následne za priamy následok už komunikovaný indikovaný do práva na obhajobu a priorizovanú slobodnú autonómnú voľbu právneho zástupcu. Odobratím možnosti zvoliť si vlastného obhajcu podľa vlastných preferencií totiž došlo k nedôvodnému oslabeniu práva na obhajobu. Zároveň obhajca ustanovený do konania proti ušlému nemal žiadnu možnosť a vedomosť viesť taktiku a stratégiu obrany koordinovane s obvineným a podľa jeho predstáv, nakoľko samotných charakter tohto konania predpokladá, že k porade s klientom nedochádza. Aj tento aspekt zásadným spôsobom zasahuje do namietaného práva na obhajobu.

IV. Nezákonnosť konania hlavného pojednávania

V snahe o reflexiu všetkých nedostatkov pôvodného konania by sme na tomto mieste radi poukázali aj na nesprávne konotácie odvolacieho súdu v podobe tvrdenia, že práva obžalovaného na obhajobu v tom, že prvostupňový súd nemohol vykonať hlavné pojednávanie v neprítomnosti obžalovaného z dôvodu, že obžalovaný bol stíhaný za zločin krádeže s trestnou sadzbou 3 až 10 rokov, teda neprevyšujúcich 10 rokov.

Ustanovenie § 252 ods. 3 TP totiž skutočne zakazuje viesť hlavné pojednávanie v neprítomnosti obžalovaného pri trestnom čine, ktorého horná hranica trestnej sadzby presahuje 10 rokov.

V nami preskúvanej záležitosti však došlo k asperácii trestnej sadzby aplikáciou § 42 ods. 1 s poukazom na § 41 ods. 2, ktoré mali za následok zvýšenie hornej hranice trestnej sadzby na úroveň presahujúcu 13 rokov. Pri korelácii tohto stavu je preto následne na mieste aj aplikácia kogentného ustanovenia o konaní hlavného pojednávania, ktoré nebolo v napádanom konaní dodržané. Pri zohľadnení celej šírky daného prípadu je preto nevyhnutné konštatovať, že zákonné podmienky na konanie v neprítomnosti obžalovaného neboli splnené. Tento nedostatok je opakovane vhodné odstrániť navrhovaným konštatovaním tohto porušenia a vrátením veci súdu nižšieho stupňa.

V. Sumarizácia skutkového stavu a reflexia procesných nedostatkov (konanie proti ušlému)

Vzhľadom na skutočnosť, že skutkový a právny stav je poznateľný z doterajších písomných podaní odsúdeného ako aj protokolovaného spisového materiálu, a to v dostatočnej šírke a v potrebnej určitosti a zrozumiteľnosti, tak by sme si touto formou dovolili na dané podklady len v plnom rozsahu odkázať.

V nadväznosti na všetky skôr komunikované skutočnosti by sme si však touto cestou dovolili apelovať na súd, okrem obsahu tohto podania, aj poukazom na vhodnosť uplatnenia princípu korektívu spravodlivosti. V prejednávacom prípade je totiž možné pozorovať okrem zásadných momentov, ktoré sú predmetom tohto podania, aj viacero nedostatkov procesného charakteru na úseku nie úplne legitímneho vedenia konania proti ušlému. Nakoľko teda došlo k istému zmareniu a obmedzeniu aktívnej možnosti obrany v pôvodnom konaní nesprávnym procesným postupom súdu, tak by sme odsúdenému mali dať možnosť zjednať nápravu a spravodlivosť aspoň cestou tohto mimoriadneho opravného

prostriedku.

Postupovať podľa ustanovení precizujúcich konanie proti ušlému je v intenciách § 358 TP možné len voči tomu, kto sa vyhýba trestnému konaniu pobytom v cudzine alebo tým, že sa skrýva. Odsúdený sa však nachádzal v cudzine výlučne z dôvodu svojej zlej finančnej situácie, ktorá mu neumožnila sa vrátiť na územie SR, nakoľko nemal dostatočné finančné prostriedky. Zároveň obvinený preukázateľne nebol žiadnym spôsobom vyzoomený alebo inak upovedomený o nadchádzajúcom hlavnom pojednávaní, a preto jeho intencia nemohla smerovať k vyhýbaniu sa tomuto úkonu.

Za daného stavu preto nie je možné pokryť úmyslom smerujúcim k vyhnutiu sa trestnému konaniu jeho pobyt v cudzine, z ktorého titulu preto ani nie je možné tento inštitút na náš prípad legitímne aplikovať. Súd teda fakticky prezumoval úmysel na strane odsúdeného bez akejkoľvek verifikácie či mal alebo mohol mať vedomosť o prebiehajúcom súdnom konaní. Súd dokonca k tomuto reštriktívnemu nástroju pristúpil bez akejkoľvek predchádzajúcej snahy o zistenie jeho pobytu alebo miesta výskytu či bez produkovania bazálneho pátrania, ktoré by odôvodnilo správnosť konania proti ušlému.

Nad rámec uvedeného by sme radi poukázali, že výšku uloženého trestu v rámci dovolaní napadnutého rozhodnutia nie je možné odôvodniť ani režimom ukladaného súhrnného trestu. Subsumované skoršie tresty totiž mali charakter podmieneného odkladu, pričom k porušeniu skúšobnej doby ani pri jednom z týchto skutkov nedošlo. Ani na podklade tohto režimu ukladaného trestu preto nemožno pojednávať o správnosti výšky uloženého trestu.

VI. Zmena zákona

Pre možnosť komplexného posúdenia nami prejednávaného prípadu by sme si dovolili v tejto stati upriamiť pozornosť aj na bazálne a nosné princípy trestného práva, ktoré by vo svojom súhrne mali mať za následok vzhľadnutie podpornej dôvodnosti podaného dovolania.

Argumentačným východiskom pre možnosť prijatia práve takéhoto záveru je potom aj skutočnosť, že inštitút zmeny zákona ukotvený v § 2 ods. 1 Trestného zákona má hmotnoprávny charakter a mechanizmus dovolania sa riadi ustanoveniami procesného typu. Teória práva pri konflikte noriem indikovaného druhu konštantne a bez existencie rozporov vymedzuje, že prednosť majú normy hmotného práva. Pri akceptovaní právom prezumovanej prednosti hmotného práva je potom nevyhnutné aj v rámci procesu dovolania prihliadať na uvedenú zmenu zákona a zakomponovať ju do rozhodovacieho procesu.

S obdobným prístupom sa môžeme stretnúť aj v rámci kreujúcej sa rozhodovacej praxe Krajského súdu v Bratislave (sp. zn. 4To/36/2019 zo dňa 12.09.2019) v právne blízkej záležitosti. Krajský súd potom vymedzuje, že hmotnoprávne ustanovenie § 2 ods. 1 Tr. zák. má vždy prednosť pred procesným ustanovením (v ich veci podľa § 257 Tr. por.), nakoľko trestnosťou činu (v zmysle § 2 ods. 1 Tr. zák.) sa rozumie nielen ukladanie trestov, ale a to hlavne, možnosť uznať páchatel'a vinným. Pojem trestnom činu zahŕňa všetky podmienky relevantné pre výrok o vine, t. j. trestnosť činu je dôsledkom trestnej zodpovednosti a nemôže byť obmedzovaná procesným inštitútom, priznania viny. Ustanovenie § 2 ods. 1 Tr. zák. je preto nutné aplikovať vždy, ak došlo pre obžalovaného k priaznivejšej zmene Trestného zákona.

Ak teda následná zmena Trestného zákona mení podstatným spôsobom v prospech obžalovaného skutkovú podstatu trestného činu, ktorý sa mu kládol za vinu, potom je vždy na mieste aj zrušenie výroku o vine a za nezmeneného skutkového stavu uznať vinu obžalovaného už podľa Trestného zákona účinného v čase rozhodovania súdu. Uvedená premisa je posilnená kogentnou právnou konštrukciou, podľa ktorej sa tak musí urobiť aj v prípade, ak sa obžalovaný takejto zmeny vôbec nedomáha, respektíve, ak bolo podané odvolanie iba zo strany prokurátora. Ustanovenie § 2 ods. 1 Tr. zák. tvorí tzv. „tvrdé" jadro Trestného zákona a preto je nutné ho vždy rešpektovať, postupovať podľa neho a vychádzať z toho, že má prednosť pred procesnými ustanoveniami.

V nami preskúvanom prípade je následne možné docieľiť indikovanú zákonnosť a legitimitu práve akceptovaním dovolania a vrátením veci prvostupňovému súdu, ktorý postup bude v plnej šírke zohľadňovať hmotnoprávne ustanovenia (najmä zmenu zákona v prospech odsúdeného).

Okrem doteraz komunikovaných primárnych a hlavných titulov pre dovolanie (body I. až V. podania) by sme preto radi rozšírili argumentačnú základňu dovolania aj o tento nový aspekt, ktorý zatiaľ nebol

prezentovaný.

VII. Dovolanie v prospech obvineného

V snahe o reflexiu celej šírky možných námietok dovolacieho súdu by sme sa z prvotnej opatrnosti v rámci tejto state radi vysporiadali aj s premisou podania dovolania v prospech obvineného, nakoľko pri posudzovaní právnej kvalifikácie izolovane by sme mohli dospieť k nesprávnemu záveru, že sa toto dovolania domáha zmeny rozhodnutia z návodcu na priameho páchatel'a.

Pri korelácii daného prípadu v celej šírke však musíme dospieť k záveru, že akceptovaním dovolania a vyvodením nápravy v doterajšom trestnom konaní dôjde k otvoreniu možností, ktoré v konečnom dôsledku budú predstavovať výhodnejšiu pozíciu pre odsúdeného hoci bude mať status páchatel'a.

Ak by totiž súd poskytol odsúdenému možnosť odstrániť nesprávnu skutkovú a právnu kvalifikáciu, tak by došlo k rozšíreniu do úvahy prichádzajúcich inštitútov zmierňujúcich trestnú sadzbu a tým pádom aj samotný trest. Pri správnom hodnotení prípadu by totiž automaticky nastúpili nové poľahčujúce okolnosti, ktoré pri forme účastníctva na trestnom čine neprichádzajú do úvahy. Konkrétne by malo dôjsť uvedenou zmenou k nastúpeniu poľahčujúcich okolností v zmysle § 36 písm. n) a zároveň by len takýmto spôsobom mal odsúdený možnosť uchádzať sa o poľahčujúcu okolnosť podľa písm. k). Na základe uvedeného by preto došlo k prevalencii týchto poľahčujúcich okolností s priamym dopadom na trestnú sadzbu.

Uvedeným spôsobom potom správna právna kvalifikácia a vyhodnotenie skutkového stavu, ktoré by mali za následok zmenu skutkovej a právnej verzie trestného konania priamo ovplyvňuje aj režim trestu, jeho primeranosť a účel presne podľa požiadaviek vyhodnotenia dovolania podaného v prospech obvineného.

Zároveň pri vrátení veci na ďalšie konanie prvostupňovému súdu dôjde k obligatórnej aplikácii zmeny zákona, ktorá premisa už bola predmetom skoršieho rozboru v našom dovolaní. Aj uvedená okolnosť jednoznačne podporuje tézu, že dovolanie je podávané v prospech obvineného, keďže vyhodnocovanie priaznivejších okolností pre páchatel'a ako podmieňujúci faktor pre aplikáciu novej trestnej úpravy sa vždy interpretuje s ohľadom na všetky okolnosti prípadu.

VIII. Záver

V dikcii doteraz uvedeného teda máme za to, že konaním na súde prvého a druhé stupňa došlo zásadným spôsobom k porušeniu práv odsúdeného, ktoré predstavujú porušenie zákona a naplňajú dovolacie dôvody vymedzené v anotácii tohto podania. Všetky komunikované momenty jednotlivo ako aj v ich súhrne by následne mali mať za následok potrebu zrušenia rozsudku prvostupňového ako aj druhostupňového súdu špecifikovaného v úvode tohto listu a následne vrátenie veci na ďalšie konanie tomuto súdu. Navrhujeme teda vyslovenie porušenia zákona v označených oblastiach, zrušenie napadnutých rozhodnutí v časti o vine aj treste a prikázanie danej veci prvostupňovému súdu na nové prerokovanie a rozhodnutie v duchu nášho dovolania.

* * *

K dovolaniu obvineného sa písomne vyjadril okresný prokurátor v Nitre vyjadrujúci názor, že v predmetnej veci nie je daný žiadny z dovolacích dôvodov, na ktoré poukazuje obhajoba. Skutočnosťou, že trestné konanie bolo proti obžalovanému vedené ako proti ušlému, sa dôsledne zaoberal tak súd I. stupňa ako aj odvolací súd v ich rozsudkoch, v ktorých jasne vysvetlili naplnenie zákonných dôvodov na konanie proti ušlému. Okresný súd Nitra v uznesení z 22. novembra 2019, sp. zn. 2T/44/2017 aj Krajský súd v Nitre (na základe sťažnosti) v uznesení z 27. februára 2020, sp. zn. 2Tos/19/2020 sa opätovne zaoberali zákonnosťou vedenia konania proti ušlému, ako aj dôvodmi na opätovné prejednanie veci v prítomnosti obžalovaného, v ktorých dostatočným spôsobom vysvetlili dôvody svojho postupu.

Z dovolania nevyplývajú skutočnosti odôvodňujúce záver, že tak Okresný súd Nitra ako aj Krajský súd v Nitre zásadným spôsobom porušili práva obvineného na obhajobu, že hlavné pojednávanie bolo

vykonané v neprítomnosti obvineného, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky, že rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom. Z podaného dovolania taktiež nevyplýva, že bol uložený trest mimo zákonom stanovenej trestnej sadzby alebo bol uložený druh trestu, ktorý zákon za prejednávaný trestný čin nepripúšťa, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia a že proti obvinenému sa viedlo trestného stíhanie, hoci bolo neprípustné.

Navrhol preto dovolanie obvineného odmietnuť podľa § 382 písmeno c) Trestného poriadku.

Na doručenie dovolania obvineného za účelom vyjadrenia písomne reagoval aj poškodený- Komunálna poisťovňa, a. s. Vienna Insurance Group (ďalej aj „poškodená poisťovňa“), ktorá však uviedla, že k dovolaniu obvineného sa nebude vyjadrovať, ale vyjadruje sa k rozsudku súdu I. stupňa.

Poukázala na časť skutkovej vety rozsudku zdôrazňujúc ustálený skutkový záver, že poškodenej spoločnosti UniCredit Leasing Slovakia, a. s. trestným činom obvinený spôsobil škodu odcudzením vozidla 17 868 eur, ako aj na časť odôvodnenia tohto rozsudku, v ktorom súd I. stupňa konštatoval, že o náhrade škody nerozhodoval, pretože spôsobená škoda bola poškodenej leasingovej spoločnosti uhradená z poistnej zmluvy uzavretej v spoločnosti Komunálna poisťovňa.

V tejto súvislosti cituje § 813 ods. 1 Občianskeho zákonníka (zákon č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov), podľa ktorého ak poistený má proti inému právo na náhradu škody spôsobenej poistnou udalosťou, prechádza jeho právo na poistiteľa, a to do výšky plnenia, ktoré mu poistiteľ poskytol.

Vzhľadom na vyššie uvedené oznamuje, že KOMUNÁLNA poisťovňa, a. s. Vienna Insurance Group vystupuje v súdnom konaní ako poškodený subjekt (zákonná cecšia) s nárokom na náhradu škody vo výške poskytnutého plnenia, t. j. vo výške 18 537,20 eur, ktoré bolo poskytnuté spoločnosti UniCredit Leasing Slovakia, a. s. ako vlastníčkovi motorového vozidla O. Y. XWD, EČ: D. po skončení šetrenia poistnej udalosti číslo XXXXXXXXXXXX a žiada, aby súd rozhodol o nároku na náhradu škody a na jeho úhradu zaviazal odsúdeného H. D. s tým, že poisťovňa poveruje na zastupovanie pre účely trestného konania svojho zamestnanca Mgr. W. N..

V závere uviedla, že nedisponuje rozsudkom súdu I. stupňa (rozsudok bol dohľadaný prostredníctvom verejne dostupných zdrojov) a nedisponuje rozsudkom odvolacieho súdu (rozsudok nebolo možné dohľadať a poisťovňa nie je oboznámená s jeho obsahom) [bez bližšieho vysvetlenia tejto informácie, pozn.].

* * *

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“ alebo „dovolačný súd“) ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) zistil, že dovolanie proti napadnutému rozhodnutiu je prípustné [§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], bolo podané oprávnenou osobou [§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku], v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku) a na zákonom určenom mieste (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku). Konštatuje súčasne, že dovolanie obvineného spĺňa podmienky uvedené v § 372 Trestného poriadku a § 373 Trestného poriadku, ako aj obsahové náležitosti uvedené v § 374 Trestného poriadku.

Pokiaľ dovolateľ formuloval dovolanie tým spôsobom, že ním napáda aj prvostupňový rozsudok aj rozsudok odvolacieho súdu, dovolací súd zdôrazňuje, že hoci uvedené rozhodnutia (ako na seba nadväzujúce) tvoria jednotu, obvinený je oprávnený podať dovolanie len proti právoplatnému druhostupňovému rozhodnutiu, čo vyplýva z § 369 ods. 2 Trestného poriadku. Uvedené nič nemení na práve obvineného konkrétne námietky smerovať aj proti postupu alebo rozhodnutiu súdu I. inštancie.

Dovolanie obvineného preto dovolací hodnotil ako podané proti rozsudku odvolacieho súdu (Krajského súdu v Nitre) bez ohľadu na to, že dovolateľ vytýka chyby aj prvostupňovému rozsudku, resp. konaniu, ktoré mu prechádzalo.

Poznamenáva tiež, že dovolanie je jeden z mimoriadnych opravných prostriedkov v rámci trestného konania, ktorý je spôsobilý privodiť prelomenie zásady nezmeniteľnosti právoplatných rozhodnutí a preto ho možno aplikovať iba v prípadoch, ak to je odôvodnené závažnosťou pochybenia napadnutého

rozhodnutia súdu.

S ohľadom na povahu dovolacieho konania, ktoré je ako návrhové konanie vždy podmienené návrhom oprávnenej osoby znalej práva - minister spravodlivosti, generálny prokurátor, obhajca v mene obvineného, najvyšší súd je viazaný podaným návrhom do takej miery, že v rámci prieskumu dodržiavania zákonnosti nemôže ísť nad rámec návrhu a v ňom špecifikovaných dôvodov dovolania (§ 385 Trestného poriadku).

Dovolací súd posúdil dovolanie obvineného v uvedených intenciách, zamerajúc sa na dovolateľom vytýkané chyby aj ním uplatnené dovolacie dôvody uvedené v § 371 ods. 1 písm. c), písm. d), písm. g), písm. h), písm. i) a písm. k) Trestného poriadku.

Z uvedeného je zrejmé, že dovolateľ využil rozsiahlu škálu z dovolacích dôvodov upravených v § 371 ods. 1 Trestného poriadku, čo je nepochybne jeho právom, konštrukcia jeho dovolania a formulácia konkrétnych dovolacích námietok však značne trpí vysvetlením ktorý konkrétny dovolací dôvod vidí naplnený konkrétnym ním vytýkaným pochybením vo vzťahu k dovolacím dôvodom v § 371 ods. 1 Trestného poriadku uvedeným pod písmenami g), h), i) a k). Inak vyjadrené k týmto dovolacím dôvodom absentuje subsumpcia vytýkaných chýb pod konkrétny dovolací dôvod.

Podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak

- a) vo veci rozhodol nepríslušný súd,
- b) súd rozhodol v nezákonnom zložení,
- c) zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu,
- d) hlavné pojednávanie alebo verejné zasadnutie bolo vykonané v neprítomnosti obvineného, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky,
- e) vo veci konal alebo rozhodol orgán činný v trestnom konaní, sudca alebo prísediaci, ktorý mal byť vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania,
- f) trestné stíhanie bolo vykonané bez súhlasu poškodeného, hoci jeho súhlas sa podľa zákona vyžaduje,
- g) rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom,
- h) bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávaný trestný čin nepripúšťa,
- i) rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť,
- j) bolo uložené ochranné opatrenie, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky,
- k) proti obvinenému sa viedlo trestné stíhanie, hoci bolo neprípustné,
- l) odvolací súd zamietol odvolanie podľa § 316 ods. 1, hoci na to neboli splnené zákonné dôvody, alebo zbral na vedomie späťvzatie odvolania obhajcom alebo osobou uvedenou v § 308 ods. 2 napriek tomu, že obvinený nedal výslovný súhlas na späťvzatie odvolania,
- m) pred podaním obžaloby generálny prokurátor zrušil právoplatné rozhodnutie prokurátora po lehote uvedenej v § 364 ods. 3,
- n) bol obvinenému uložený trest odňatia slobody na doživotie a súd rozhodol, že podmienené prepustenie z výkonu tohto trestu nie je prípustné.

Takto dovolateľ neuvádza akýkoľvek dôkaz vykonaný nezákonným spôsobom, na ktorom by ním napádané rozhodnutie bolo založené [písm. g)].

Z dovolania nevyplýva argument, pre ktorý by mal byť trest obvinenému uložený odsudzujúcim rozhodnutím trestom uloženým mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby, resp. dovolateľ neuvádza ani že by mu bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávaný trestný čin nepripúšťa [písm. h)].

Ďalej nie je zrejmé v čom podľa dovolateľa spočíva nesprávna právna kvalifikácia (právne posúdenie)

zisteného skutku. Pokiaľ správnosť a úplnosť zisteného skutku dovolací súd nemôže skúmať a meniť, potom dovolaním možno úspešne namietať len nesprávnu subsumpciu skutku ustáleného súdmi v pôvodnom konaní (v posudzovanom prípade odvolacím súdom v napadnutom rozsudku v tzv. skutkovej vete výroku o vine) pod znaky trestného činu, pre ktorý bol obvinený právoplatne uznaný za vinného (napr. že skutok nenapĺňa znaky žiadneho trestného činu alebo správne mal byť posúdený ako iný trestný čin, resp. nebol naplnený znak tzv. kvalifikovanej skutkovej podstaty trestného činu, pre ktorý bol uznaný za vinného a pod.). V tomto zmysle dovolací súd upriamuje pozornosť na to, že správnosť a úplnosť zisteného skutku (ustáleného v odsudzujúcom rozhodnutí v tzv. skutkovej vete) dovolací súd nemôže skúmať a meniť. Dovolateľ neuvádza ani akékoľvek iné hmotnoprávne ustanovenie, ktoré podľa neho bolo nesprávne použité [písm. i)].

Napokon celkom, a to ani nepriamo zo žiadnej konkrétnej námietky alebo argumentácie, nemožno dovodiť z akého konkrétneho dôvodu uvedeného v § 9 ods. 1 Trestného poriadku by malo byť podľa dovolateľa jeho trestné stíhanie neprípustné [písm. k)].

Dovolací súd vo vzťahu k týmto dovolacím dôvodom konštatuje, že hoci dovolateľ ich formálne uplatnil, ich naplnenie vo vecnej argumentácii nijako nešpecifikoval vymedzením konkrétnych pochybení súdov v pôvodnom konaní, ktorými by mali byť naplnené.

Pri viazanosti dovolacieho súdu obsahom dovolania z pohľadu chýb, ktoré dovolateľ vytýka dovolaním napadnutému rozhodnutiu, resp. postupu, ktorý mu predchádzal, vo vzťahu k týmto dovolacím dôvodom dovolací súd dospel k záveru, že dovolacie dôvody dovolateľom formálne uplatnené a upravené v § 371 ods. 1 Trestného poriadku pod písmenami g), h), i) a k), už len pre absenciu vecnej argumentácie k nim v dovolaní a absenciu chýb, ktoré by boli pod ne subsumovateľné, naplnené neboli.

Podstatu dovolacej argumentácie možno nachádzať v námietke dovolateľa (obvineného) proti postupu súdu I. stupňa, pokiaľ vykonal hlavné pojednávanie v jeho neprítomnosti, ako aj proti postupu odvolacieho súdu, ktorý vykonal verejné zasadnutie o jeho odvolaní v jeho neprítomnosti pri aplikácii inštitútu „konania proti ušlému“.

Uvedené námietky sú dovolacím súdom preskúmateľné v rámci uplatneného dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku, pod ktorý sú subsumovateľné.

V zmysle tohto dovolacieho dôvodu dovolanie možno podať, ak hlavné pojednávanie alebo verejné zasadnutie bolo vykonané v neprítomnosti obvineného, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky.

V reakcii na dovolaciu argumentáciu (bod IV. dovolania) dovolací súd konštatuje, že hlavné pojednávanie súdom I. stupňa dňa 25. apríla 2018 bolo skutočne vykonané v neprítomnosti obvineného. Uvedený termín hlavného pojednávania bral obvinený na vedomie na hlavnom pojednávaní konanom 28. februára 2018, na ktorom prítomný bol. V rámci odročenia hlavného pojednávania na 25. apríla 2018 je priamo v zápisnici (č. l. 250) protokolované „Podľa § 277 odsek 1 Trestného poriadku sa hlavné pojednávanie odročuje na deň 25. apríla 2018 o 13.00 hod. č. dverí 14 - prízemie s tým, že termín odročeného hlavného pojednávania berú na vedomie zástupca OP, prísediaci sudcovia, obhajkyňa, obžalovaný + eskorta už nebudú písomne volaní. Obžalovanému bolo doručené predvolanie na termín HP vrátane poučenia o možnosti vykonať HP bez jeho prítomnosti ...“.

Za touto zápisnicou je v spise pripojená doručka osobne podpísaná obvineným, čím potvrdil prevzatie predvolania na ďalší termín hlavného pojednávania aj s riadnym poučením.

Na ďalší termín hlavného pojednávania sa obvinený nedostavil, obhajcu síce nemal, no nešlo o dôvod povinnej obhajoby. Pokiaľ mu skôr pred týmto termínom hlavného pojednávania súd I. stupňa zrušil ustanovenú obhajkyňu, konal tak z dôvodu zániku povinnej obhajoby, ako dôsledku prepustenia ho z výkonu trestu odňatia slobody v inej trestnej veci (6. marca 2018), čo bol u obvineného jediný dôvod povinnej obhajoby v skoršom štádiu konania, ktorý však už v čase konania hlavného pojednávania dňa

25. apríla 2018 neexistoval.

Súd I. stupňa preto vykonal hlavné pojednávanie v neprítomnosti obvineného pri splnení zákonných podmienok vymedzených v týchto ustanoveniach :

Podľa § 252 ods. 2 Trestného poriadku v neprítomnosti obžalovaného môže súd hlavné pojednávanie vykonať, len ak súd má za to, že vec možno spoľahlivo rozhodnúť a účel trestného konania dosiahnuť aj bez prítomnosti obžalovaného a prítom

- a) obžaloba bola obžalovanému riadne doručená a obžalovaný bol na pojednávanie riadne a včas predvolaný,
- b) obžalovaný mal možnosť vyjadriť sa o skutku, ktorý je predmetom obžaloby, pred orgánom činným v trestnom konaní a boli dodržané ustanovenia o vyšetrovaní alebo skrátanom vyšetrovaní a obvinený bol upozornený na možnosť preštudovať spis a urobiť návrhy na doplnenie vyšetrovania alebo skrátaného vyšetrovania,
- c) obžalovaný bol na možnosť vykonať hlavné pojednávanie v jeho neprítomnosti upozornený,
- d) obhajca obžalovaného, ktorý je pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ktorého spôsobilosť na právne úkony je obmedzená, vyhlási, že netrvá na osobnom výsluchu obžalovaného.

Podľa § 252 ods. 3 Trestného poriadku hlavné pojednávanie v neprítomnosti obžalovaného nemožno konať, ak je vo väzbe alebo vo výkone trestu odňatia slobody alebo ak ide o trestný čin, na ktorý zákon ustanovuje trest odňatia slobody, ktorého horná hranica prevyšuje desať rokov. To neplatí, ak obžalovaný výslovne odmietol účasť na hlavnom pojednávaní alebo výslovne požiadal, aby sa hlavné pojednávanie konalo v jeho neprítomnosti.

Podľa § 252 ods. 4 Trestného poriadku v prípadoch povinnej obhajoby nemožno konať hlavné pojednávanie bez prítomnosti obhajcu. Ak nejde o prípad povinnej obhajoby obžalovaný má obhajcu, možno vykonať hlavné pojednávanie v neprítomnosti obhajcu, len ak s tým obžalovaný súhlasí.

Splnenie zákonných podmienok na vykonanie hlavného pojednávania v neprítomnosti podľa citovaných zákonných ustanovení už preskúmaval v odvolacom konaní na základe odvolacej námietky obvineného odvolací súd (viď str. 7 - 8 rozsudku, č. I. 437 - 438).

Už v odvolacom konaní obvinený (prostredníctvom mu ustanoveného obhajcu v konaní proti ušlému) z uvedených zákonných podmienok namietal nesplnenie podmienky uvedenej v § 252 ods. 3 Trestného poriadku, konkrétne zdôrazňujúc, že v posudzovanom prípade šlo o trestný čin, na ktorý zákon ustanovuje trest odňatia slobody, ktorého horná hranica prevyšuje desať rokov. Obdobnú námietku vznáša obvinený opätovne aj v posudzovanom dovolaní. Pokiaľ ide o ďalšie zákonné podmienky, ich nesplnenie dovolateľ v dovolaní nenamietal, preto sa dovolací súd k otázke ich splnenia v plnom rozsahu obmedzuje len na odkaz na rozhodnutia súdov oboch inštancií.

K tejto námietke dovolací súd uvádza, že obvinený bol v pôvodnom konaní trestne stíhaný (a v konečnom dôsledku i odsúdený) za návrh k zločinu krádeže podľa § 21 ods. 1 písm. b) Trestného zákona k § 212 ods. 1, ods. 3 písm. a), ods. 4 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. e) Trestného zákona (v súlade aj s v tom čase aplikovateľným stanoviskom zverejneným v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 116/2012), kde k zmene v právnej kvalifikácii v odsudzujúcom rozhodnutí odvolacieho súdu došlo len v otázke zmeny spolupáchateľstva na návrh (k uvedenému zločinu) ako jednej z foriem účasti na trestnej činnosti, za ktorý Trestný zákon (v čase spáchania činu - 20. júla 2016 aj právoplatného odsúdenia - 24. apríla 2019) stanovil trestnú sadzbu na 3 až 10 rokov odňatia slobody.

Obvinený tak počas celého trestného stíhania bol stíhaný za trestný čin, na ktorý Trestný zákon stanovoval trest odňatia slobody, ktorého horná hranica bola 10 rokov, t. j. neprevyšovala 10 rokov.

Na tomto závere nič nemení ani fakt, že pri ukladaní trestu v posudzovanom prípade pripadalo do úvahy aplikovať a napokon aj bolo aplikované ustanovenie § 41 ods. 2 Trestného poriadku, ktoré zakotvuje tzv. asperačnú zásadu, dôsledkom čoho (avšak až) pri ukladaní trestu dochádza k určeniu konečnej trestnej sadzby trestu odňatia slobody zvýšením jej hornej hranice o jednu tretinu - v posudzovanom prípade z 10 rokov na 13 rokov a 4 mesiace.

Pre posúdenie podmienky konania hlavného pojednávania uvedenej v § 252 ods. 3 Trestného poriadku je však rozhodujúce právne posúdenie trestného činu, pre ktorý sa vedie trestné stíhanie obžalovaného pred súdom - jeho predmetom je skutok obžaloby, od ktorého sa odvíja jeho právna kvalifikácia ako trestného činu („o ktorý ide“), s ktorou je zase spojená konkrétna trestná sadzba odňatia slobody podľa osobitnej časti Trestného zákona.

Podstatou dokazovania na hlavnom pojednávaní je primárne zistenie či sa skutok obžaloby stal, je trestným činom a či ho spáchal obžalovaný, resp. iné otázky podstatné pre posúdenie trestnosti činu (okolnosti vylučujúce trestnú zodpovednosť alebo protiprávnosť činu, dôvody zániku trestnosti činu a pod.), pričom až po ustálení otázky viny (súdom) odsudzujúcim výrokom prichádza do úvahy posúdenie otázky trestu - t. j. použitia zákonných kritérií pre ukladanie trestu podľa Trestného zákona, vrátane posudzovania kritérií pre ukladanie tzv. súhrnné trestu, prípadne aj za použitia tzv. asperačnej zásady podľa § 41 ods. 2 Trestného zákona.

Taký výklad, ktorého sa vo svojej podstate domáha obvinený - že by už počas priebehu trestného stíhania pred súdom I. stupňa mal súd pri posudzovaní podmienky konania v neprítomnosti obžalovaného podľa § 252 ods. 3 Trestného poriadku zohľadňovať aký trest obžalovanému (pro futuro) prichádza do úvahy uložiť, pokiaľ bude vo výsledku celého procesu uznaný za vinného, a to z hľadiska všetkých kritérií pre ukladanie trestu (nad rámec trestnej sadzby upravenej pre konkrétny trestný čin, pre ktorý je aktuálne stíhaný) - nemožno akceptovať už len z dôvodu, že posúdenie kritérií trestania možno vykonať až po vykonaní dokazovania na hlavnom pojednávaní a zvlášť posúdenie podmienok pre uloženie súhrnného trestu (t. j. posúdenia viacčinného súbehu posudzovaného skutku so skutkom, ktorý je predmetom iného trestného konania) je vždy časovo viazané na okamih vyhlásenia odsudzujúceho rozsudku (počas trestného stíhania totiž môže ísť o rozhodné skutočnosti súdu neznáme, resp. i skutočnosti, ktoré ešte ani nemuseli nastať).

Pre posúdenie podmienky na vykonanie hlavného pojednávania v posudzovanej trestnej veci tak bolo rozhodujúce, že v čase konania hlavného pojednávania bol obvinený na podklade obžaloby trestne stíhaný pre trestný čin s hornou hranicou trestnej sadzby neprevyšujúcou 10 rokov, na čom nič nemení fakt, že trest mu bol odsudzujúcim rozhodnutím ukladaný v sadzbe 3 roky až 13 rokov a 4 mesiace, teda v sadzbe, ktorá svojou hornou hranicou prevyšuje 10 rokov (hoci celkom zreteľne súdmi v pôvodnom konaní pri ukladaní trestu využitá nebola).

Na tom základe dovolací súd konštatuje, že hlavné pojednávanie vykonané súdom I. stupňa dňa 25. apríla 2018 bolo vykonané v neprítomnosti obvineného pri splnení zákonných podmienok na taký postup.

Pod dovolací dôvod upravený v § 371 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku spadá aj dovolacia námietka, že verejné zasadnutie odvolacieho súdu bolo vykonané v neprítomnosti obvineného, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky.

V reakcii na túto dovoláciu námietku (body III. a V. dovolania) dovolací súd konštatuje, že odvolací súd aplikoval v odvolacom konaní inštitút „konania proti ušlému“, ktorého aplikáciu dovolateľ namieta.

Podľa § 358 ods. 1 Trestného poriadku konanie podľa ustanovení tohto dielu možno vykonať proti tomu, kto sa vyhýba trestnému konaniu pobytom v cudzine alebo tým, že sa skrýva (ďalej len „ušlý“).

V tomto ustanovení je upravený postup, ktorý možno aplikovať v prípade obvineného, ktorého osobnú účasť pri úkonoch trestného konania nemožno zabezpečiť zákonnými prostriedkami ako je predvolanie,

predvedenie, alebo zatknutie, pretože obvinený sa trestnému konaniu vyhýba pobytom v cudzine, alebo tým, že sa skrýva.

Charakteristickou črtou konania proti ušlému je to, že orgánom činným v trestnom konaní, resp. súdu nie je obvinený k dispozícii, a to z dôvodu jeho neprítomnosti na území Slovenskej republiky, alebo vzhľadom na to, že jeho pobyt nie je týmto orgánom známy. Ide o osobitný spôsob konania proti osobe, ktorú nemožno postaviť pred súd, pretože sa vyhýba trestnému konaniu pobytom v cudzine alebo tým, že sa skrýva. Konanie proti ušlému, ktoré do značnej miery obmedzuje princípy spravodlivého procesu, preto musí byť vykonané iba na základe ústavnej zásady vyslovenej v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, a nielen preto, aby vec bola urýchlene skončená. Je povinnosťou súdu a rovnako ostatných orgánov činných v trestnom konaní v priebehu celého trestného stíhania skúmať, či dôvody konania proti ušlému stále trvajú. Pokiaľ sa konalo proti ušlému a dôvody pre také konanie kedykoľvek pred skončením trestného stíhania odpadnú, opätovne sa vec prejedná v potrebnom rozsahu podľa všeobecných ustanovení Trestného poriadku (R 21/2010).

Uvedené požiadavky na možnosť konať proti ušlému, najmä záver o vyhýbaní sa obvineného trestnému stíhaniu, musí mať oporu v konkrétnych okolnostiach daného prípadu. V zásade však tieto (vyššie judikované) požiadavky a s nimi korelujúce povinnosti pre orgány činné v trestnom konaní a súd poskytujú dostatočné ochranné záruky pre obvineného pred zneužitím uvedeného inštitútu (resp. hrozbou zľahčenia si konania vykonaného v neprítomnosti obvineného) a je z nich zrejmé, že ich podstata spočíva v dôraze a dovolávaní sa (apele) voči orgánu činnému v trestnom konaní alebo súdu (v závislosti od konkrétneho štádia trestného konania), aby inštitút konania proti ušlému aplikovali reálne až po tom, ako využil všetky Trestným poriadkom dostupné procesné prostriedky smerujúce k zabezpečeniu obvineného na účely vykonania úkonov trestného konania.

V posudzovanom prípade k aplikácii tohto inštitútu došlo odvolacím súdom po tom, ako obvinený napriek tomu, že mu bolo riadne poštou doručené predvolanie na verejné zasadnutie (podľa doručky 4. januára 2019, č. l. 318), ktorého predmetom malo byť prejednanie jeho odvolania proti rozsudku súdu I. stupňa, sa na verejné zasadnutie určené na 16. januára 2019 bez akéhokoľvek ospravedlnenia nedostavil. Po odročení tohto verejného zasadnutia pre neprítomnosť obvineného (č. l. 394 - 395) na 6. februára 2019 odvolací súd žiadal o jeho predvedenie na verejné zasadnutie Policajný zbor (č. l. 396), na adrese, ktorú uviedol na doručovanie súdnych písomností, ktoré bolo neúspešné [na tejto adrese zastihnutý nebol, ako to vyplýva z policajnej správy (č. l. 399), z ktorej navyše vyplýva i to, že po obvinenom je vyhlásené pátranie]. Navyše predvolanie na verejné zasadnutie určené na 6. februára 2019 prevzala podľa doručky (č. l. 395) matka obvineného, t. j. minimálne od nej sa obvinený mohol dozvedieť o termíne verejného zasadnutia. Odvolací súd pre neprítomnosť obvineného opäť odročil verejné zasadnutie na neurčito s tým, že žiadal Policajný zbor o vypátranie pobytu obvineného 6. februára 2019 (č.l. 402) a tiež žiadal o správu o stave pátrania 8. marca 2019 (č.l. 405), na podklade čoho Policajný zbor konajúcemu súdu oznámil (18. marca 2019, č.l. 414) negatívny výsledok pátrania. Následne v rámci komunikácie s Okresným súdom Trnava, konajúcim v inej trestnej veci (1T/83/2018), odvolací súd zistil, že tento okresný súd vydal na obvineného 26. marca 2019 príkaz na zatknutie (č. l. 407 - 408). Až po týchto úkonoch odvolací súd pristúpil ku konaniu proti obvinenému ako proti ušlému (opatrením zo 4. apríla 2019, č.l. 412) a ustanovil mu obhajcu, určil termín verejného zasadnutia na 24. marca 2019 s primeraným zverejnením predvolania obžalovanému na úradnej tabuly a na internete a vykonal verejné zasadnutie v tomto termíne v neprítomnosti obvineného, ktorý na ňom bol zastúpený ustanoveným obhajcom.

Z týchto okolností je tak zrejmé, že odvolací súd vyčerpал všetky mu procesne dostupné prostriedky Trestného poriadku spôsobilé efektívne zabezpečiť prítomnosti obvineného na verejnom zasadnutí konanom o jeho odvolaní.

Mimochodom zo spisu je zrejmé i to, že obvinený už skôr využil i právo podania návrhu na opätovné prejednanie veci v jeho prítomnosti podľa § 362 Trestného poriadku, čím už v tomto špecifickom type právneho konania boli súdom preskúmané podmienky konania proti ušlému v posudzovanej veci.

Návrh obvineného v tomto konaní bol právoplatne zamietnutý uznesením Okresného súdu Nitra z 22. novembra 2019, sp. zn. 2T/44/2017 v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre z 27. februára 2020, sp. zn. 2Tos/19/2020-538, s právne priliehavými závermi.

Dovolací súd vo vzťahu k tejto časti dovolacej argumentácie dospel k záveru, že zákonné podmienky na konanie proti ušlému v pôvodnom konaní splnené boli, vykonanie verejného zasadnutia odvolacím súdom dňa 24. apríla 2019 v neprítomnosti obvineného, konajúc proti ušlému, tak bolo zákonné a dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku preto ani z pohľadu dovolacej námietky o nezákonnosti konania proti ušlému naplnený nebol.

V reakcii na spôsob argumentácie, ktorou obvinený procesný postup súdov v pôvodnom konaní vykresľuje v podstate spôsobom ho celkom vylučujúcim (resp. opomínajúcim) z možnosti prejednávania jeho veci v jeho prítomnosti, dovolací súd zdôrazňuje, že tak vykonanie hlavného pojednávania súdu I. stupňa aj verejného zasadnutia odvolacieho súdu v jeho neprítomnosti si zapríčinil obvinený výlučne vlastnou ničím objektívne neospravedliteľnou ľahostajnosťou k úkonom tohto trestného konania.

Jeho tvrdenie v bode V. (v treťom odseku), že „preukázateľne nebol žiadnym spôsobom vyzrotený alebo inak upovedomený o nadchádzajúcom hlavnom pojednávaní“ je výslovne nepravdivé (ako vyplýva z už vyššie uvedeného bol riadne predvolaný a predvolanie si osobne na súde prevzal proti podpisu na doručení), napriek tomu na predvolanie súdu I. stupňa vôbec nereagoval. Táto jeho pasivita nie je ospravedliteľná ani poukazom (vo vzťahu k verejnému zasadnutiu odvolacieho súdu) na jeho pobyt v cudzine výlučne z dôvodu jeho zlej finančnej situácie, ktorá mu neumožnila dostať na územie Slovenskej republiky, čo okrem toho, že ide o jeho ničím nepodložené tvrdenie, tak nevysvetľuje z akého dôvodu - pri preukázateľnej vedomosti, že sa voči nemu vedie trestné stíhanie a napriek jeho riadnemu poučeniu už pri jeho prvom výsluchu v procesnom postavení obvineného zo 7. septembra 2016 (č. l. 22 - 27) o povinnosti bez meškania oznámiť orgánu činnému v trestnom konaní alebo súdu zmenu adresy na doručovanie písomností (v čase úkonu § 34 ods. 5, aktuálne § 34 ods. 7 Trestného poriadku) - neoznámil konajúcemu krajskému súdu zmenu adresy a (alternatívne) pokiaľ už predvolanie na verejné zasadnutie odvolacieho súdu prevzala podľa doručeníky jeho matka (na adrese W. U. XXX), z akého dôvodu s ňou nekomunikoval, aby sa tak o termíne verejného zasadnutia dozvedel. Odvolanie koncipoval vo vlastnom písomnom podaní, takže nepochybne vedel o tom, že jeho trestné stíhanie pokračuje odvolacím konaním. Pokiaľ v dovolaní argumentuje nepreukázaním úmyslu vyhýbať sa trestnému stíhaniu alebo úmyslu skrývať sa, dovolací súd obvinenému len pripomína, že úmysel ako forma zavinenia sa môže prejavíť aj vo forme tzv. nepriameho úmyslu, charakterizovaného uzročením o vlastnej zákonnej povinnosti a napriek tomuto uzročeniu ľahostajnosťou k nej. Takúto ľahostajnosť obvinený prejavil, čím sám vytvoril okolnosti pre naplnenie zákonných podmienok pre konanie v jeho neprítomnosti, či už pred súdom I. stupňa alebo odvolacím súdom.

V ďalšom treba konštatovať, že dovolateľ ním uplatnený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, ktorý je naplnený ak bolo zásadným spôsobom porušené právo na obhajobu, argumentačne pokryl námietkami proti už uvedenému konaniu proti ušlému (bod III. dovolania nazvaný ako „Zásah do práva na obhajobu“).

Ako vyplýva z už vyššie uvedeného, dovolací súd napriek tomu túto dovoláciu námietku (vytýkanú chybu) ex offio sám posúdil a pri správnej subsumpcii (podradení) ďalej posudzoval ako námietku zodpovedajúcu dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku. Dôvod takého postupu dostatočne zrozumiteľne vyjadruje už skôr najvyšším súdom judikovaný záver (R 6/2011), že obsahom práva na obhajobu, ktoré je prvkom spravodlivého procesu, je aj možnosť vznášať osobne a tiež prostredníctvom obhajcu námietky proti prvostupňovému rozsudku na odvolacom súde. Odňatie tejto možnosti vykonaním verejného zasadnutia bez prítomnosti obvineného pre ktorý postup neboli splnené zákonné podmienky, naplnia dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. d/ Tr. por. Uvedený nezákonný postup v sebe ale zároveň zahŕňa aj zásadné porušenie práva na obhajobu, a preto v takom prípade neprichádza do úvahy záver o naplnení dovolacieho dôvodu aj podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. z dôvodu, že v uvedenej situácii je ustanovenie § 371 ods. 1 písm. d/ Tr. por. v pomere špeciality k

§ 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. (Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 9. februára 2010, sp. zn. 2 Tdo 46/2009.

Pokiaľ sa obvinený v dovolaní (v bode I.) dovoľáva zohľadnenia vlastnej vôle zmeniť výpoveď vo vzťahu k svojej pôvodnej výpovedi z pôvodného konania, svojim spôsobom tým, že to nebol on kto naviedol iného na krádež inkriminovaného motorového vozidla, ale on sám vykonal krádež, ergo bol priamym páchatelom a nemohol byť návodcom, treba zdôrazniť, že mimoriadnym opravným prostriedkom určeným v trestnom konaní na nápravu skutkových chýb, ako dôsledku toho, že dodatočne vyjde najavo nový dôkaz súdu skôr neznámy, ktorý môže mať priamy vplyv (okrem iného) aj na správnosť skoršieho výroku o vine, je obnova konania (viď bližšie § 394 Trestného poriadku a nasl.). Zo spisu je súčasne zrejmé, že s obdobnou argumentáciou už obvinený neuspel ani návrhom na povolenie obnovy konania, ktorý mu bol právoplatne zamietnutý uznesením Okresného súdu Nitra z 30. novembra 2020, sp. zn. 21Nt/17/2019-54 v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre z 23. marca 2021, sp. zn. 1Tos/25/2021-83.

Podstatným z pohľadu dovolacieho konania však je, nezodpovedá žiadnemu dovolaciemu dôvodu, zverenému Trestným poriadkom obvinenému ako dovolateľovi v § 371 ods. 1, dovoľávanie sa obvineného na dôkaz súdu skôr neznámy (dovolanie je určené na nápravu právnych chýb, nie skutkových, s výnimkou dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku, zverenému však výlučne ministromi spravodlivosti).

Argumentácia v bode I. dovolania, na ktorú nadväzuje i argumentácia v bode VII. dovolania, ktorou sa dovolateľ dokonca snaží obhájiť záver, že v dôsledku novej zmenenej výpovede obvineného, keď sa oproti pôvodnému stavu sám aktuálne priznáva k priamemu páchatelstvu, by v obnovenom procese nachádzala odraz aj v inej právnej kvalifikácii skutku (z návodu na páchatelstvo), čo by podľa dovolateľa mohlo byť v konečnom dôsledku preň priaznivejšie, napriek v zásade nižšej závažnosti návodu ako formy účasti na trestnom čine než je priame vykonanie činu páchatelom, je nezodpovedajúca akémukoľvek dovolaciemu dôvodu a úvahy vedené dovolateľom v tomto smere vyznievajú skôr hypoteticky a s ohľadom na ich významnú všeobecnosť aj nejasne.

K námietke v bode II. dovolania, ktorou sa dovolateľ domáha záveru o nekorektnosti procesného postupu odvolacieho súdu, keď po zrušení rozsudku súdu I. stupňa v celom rozsahu podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku sám vo veci rozhodol o vine, a to aj zásahom do tzv. skutkovej vety (jej úpravou) a následne zmenil i právnu kvalifikáciu inkriminovaného skutku zo spolupáchatelstva na návod, odvolávajúc sa pritom na judikát R 57/1984, namieste je zdôrazniť, že ani v tomto prípade nie je zrejmé naplnenie ktorého dovolacieho dôvodu mal dovolateľ touto argumentáciou na mysli. Vzhľadom na poukaz, že týmto postupom (priamym rozhodnutím odvolacieho súdu bez zrušenia a vrátenia veci súdu I. inštancie) bol obvinený vylúčený z možnosti brániť sa voči „novému prístupu súdu k hodnoteniu jeho prípadu“, možno usudzovať, že mal na mysli dovolací dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Dovolací súd v tejto súvislosti zdôrazňuje, že uvedený judikát treba vnímať v kontexte doby jeho prijatia a súčasne apelu na to, aby odvolací súd v zásade nenahrádzal činnosť súdu I. stupňa pri nedostatočne zistenom skutkovom stave veci a významnej nelogickosti, resp. nejasnosti vo formulácii jeho úvah k hodnoteniu vo veci vykonaných dôkazov.

Ustanovenie 322 ods. 3 Trestného poriadku v prvej vete ustanovuje, že odvolací súd rozhodne sám rozsudkom vo veci, ak možno nové rozhodnutie urobiť na podklade skutkového stavu, ktorý bol v napadnutom rozsudku správne zistený alebo doplnený dôkazmi vykonanými pred odvolacím súdom.

Uvedené ustanovenie nadväzuje na odsek 1 označeného paragrafu, podľa ktorého ak po zrušení napadnutého rozsudku alebo niektorej jeho časti treba urobiť vo veci nové rozhodnutie, vráti odvolací súd vec súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol, len vtedy, ak by doplnenie konania odvolacím súdom bolo spojené s neprímeranými ťažkosťami alebo by mohlo viesť k iným skutkovým záverom.

Pri systematickom výklade uvedených zákonných ustanovení je tak zrejmé, že cieľom zákonodarcu takou úpravou je zdôrazniť výnimočnosť postupu odvolacieho súdu, ktorým - po zistení chyby prvostupňového rozsudku a preto po jeho zrušení - vráti vec prvostupňovému súdu (aby vo veci znovu konal a rozhodol) a naopak apel na to, aby odvolací súd, pokiaľ je to možné s ohľadom na povahu pochybenia, toto pochybenie sám napravil postupom podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku, t. j. aby sám vo veci rozhodol. V prospech toho záveru svedčí aj možnosť doplnenia dokazovania odvolacím súdom (§ 322 ods. 3 Trestného poriadku). Súčasne tieto ustanovenia vo vzájomnej súvislosti nevyklúčujú po zrušení výroku o vine (ktorého integrálnou súčasťou je i tzv. skutková veta) upraviť skutok (oproti skutku prvostupňového rozsudku) v konkrétnych skutkových okolnostiach po zistení ich nesprávneho ustálenia, pokiaľ ide o skutkové okolnosti, ktoré nemajú zásadný vplyv na správnosť použitej právnej kvalifikácie alebo inak zásadne nemenia postavenie obvineného.

V posudzovanom prípade (pri porovnaní skutkových viet prvostupňového a odvolacieho rozsudku) je potrebné konštatovať, že skutková korekcia vykonaná odvolacím súdom spočívala výlučne v doplnení zjavnej nesprávnosti vo formulácii skutku doplnením časti vety o tom, že nestotožnená osoba, ktorá telefonicky kontaktovala obžalovaného, že vozidlo sa nachádza aj s kľúčmi odstavené na U. ulici v H. tohto „požiadala, aby vozidlo previezol na Y. ulicu v H.“, pretože bez doplnenia uvedenej časti vety zo skutku formulovaného súdom I. stupňa nebolo zrejmé (s ohľadom na pokračovanie textu) „čo obžalovaný urobil“, pričom tento záver vyplynul z dokazovania vykonaným prvostupňovým súdom, bol ustálený už v obžalobe a svoj dôkazný podklad mal vo výpovedi samotného obvineného.

Navyše takéto doplnenie časti skutkovej vety nemalo akýkoľvek vzťah k zmene právnej kvalifikácie skutku, ktorú vykonal odvolací súd (zo spolupáchateľstva na návod), pretože aj bez takéhoto formulačného doplnenia uvedenej vety, dôsledok by bol len ten, že veta by zostala po obsahovej stránke zmätočná, nebolo by z nej zrejmé čo obvinený urobil, konkrétne, že presunul vozidlo na inú ulicu. Na druhej strane v skutkovej vete (nad rámec uvedeného), a j bez tohto doplnenia, boli dostatočne zrozumiteľne ustálené skutkové okolnosti, ktoré viedli odvolací súd k zmene právnej kvalifikácie zo spolupáchateľstva na návod. Uvedená korekcia tak na otázku právnej kvalifikácie skutku nemala žiadny vplyv.

Podstata nápravy prvostupňového rozsudku pritom v posudzovanom prípade spočívala v zmene právnej kvalifikácie skutku, spôsobom, ktorý bol pre obvineného priaznivejší, pričom ani táto zmena nemenila základnú trestnú sadzbu, v ktorej obvinenému prichádzalo do úvahy ukladať následne trest. Napokon aj odvolací súd mu uložil trest identický ako súd I. stupňa, naprávajúc v konkrétnostiach vo výroku o treste len otázku posúdenia príťažujúcich okolností, aj to v prospech obvineného.

Zásah odvolacieho súdu do skutkovej vety tak mal charakter výlučne nápravy zjavnej skutkovej nesprávnosti, ktorou sa však podstata skutku už ustáleného súdom I. stupňa nijako nemenila, preto by bolo celkom nadbytočné vrátenie veci prvostupňovému súdu a s tým spojené predĺženie trestného stíhania; odvolací súd mal splnené podmienky vyplývajúce z 322 ods. 3 Trestného poriadku a súčasne neboli splnené podmienky na vrátenie veci podľa § 322 ods. 1 Trestného poriadku, pretože odvolací súd mohol urobiť nové rozhodnutie na podklade skutkového stavu, ktorý bol v napadnutom rozsudku správne zistený, pričom súčasne doplnenie konania (v zmysle ďalšieho dokazovania) ani nebolo potrebné a preto ani nemohlo viesť k iným skutkovým záverom.

Táto dovolacia námietka ani nie je dôvodná a nie je ani spôsobilá pre vyslovenie záveru, že by týmto postupom odvolacieho súdu bolo vôbec (a teda už vôbec nie zásadným spôsobom) porušené právo obvineného na obhajobu.

Napokon, pokiaľ sa dovolateľ svojou argumentáciou v bode VI. dovolania domáha zohľadnenia zmeny zákona v jeho prospech, ku ktorému došlo až po právoplatnom skončení jeho trestného stíhania, ani táto argumentácia nemá oporu v akomkoľvek dovolacom dôvode upravenom v § 371 ods. 1 Trestného poriadku.

Dovolaateľ to ani priamo neuvádza, preto opäť dovolací súd len nepriamo dovodzuje z obsahu dovolania, že dovolateľ tým mal zrejme na mysli zmenu Trestného zákona v právnej úprave skutkovej podstaty trestného činu krádeže v § 212, ku ktorej došlo s účinnosťou od 1. augusta 2019.

Zmena zákona je jedným z dôvodov zániku trestnosti činu upraveným v § 84 Trestného zákona, podľa ktorého trestnosť činu, ktorý mal v čase spáchania znaky niektorého trestného činu uvedeného v osobitnej časti tohto zákona, zaniká, ak neskorší zákon ustanoví, že tento čin nie je trestným činom.

Primárne, vyššie uvedená zmena Trestného zákona nespočívala v tom, že by trestný čin krádeže vlámaním s následkom väčšej škody naďalej nebol trestným činom.

Aj dôvody zániku trestnosti, vrátane uvedeného, nachádzajú svoj procesný odraz v Trestnom poriadku vo viacerých ustanoveniach, v zmysle ktorých, podľa konkrétneho štádia trestného konania, ide o dôvody na zastavenie trestného stíhania [napr. § 215 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku] alebo oslobodenie spod obžaloby [§ 285 písm. f) Trestného poriadku]. V každom prípade, už z logiky veci, na dôvody zániku trestnosti činu konajúce orgány činné v trestnom konaní alebo súd môžu prihliadať len počas trestného stíhania, nie po jeho skončení.

Z pohľadu dovolacieho konania neskoršia zmena zákona, ktorý bol v pôvodnom konaní (počas trestného stíhania) aplikovaný, prípadne aj v otázke trestnosti činu, nezakladá akýkoľvek dovolací dôvod [zánik trestnosti činu nie je zahrnutý ani medzi dôvodmi neprípustnosti trestného stíhania; do úvahy tak neprichádza ani dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. k) Trestného poriadku].

Trestné stíhanie obvineného v posudzovanej trestnej veci bolo právoplatne skončené dňom 24. apríla 2019; uvedená novela Trestného zákona týkajúca sa § 212 nadobudla účinnosť až 1. augusta 2019. Súd v pôvodnom konaní tak (objektívne) nemohli aplikovať ani § 2 ods. 1 veta druhá Trestného poriadku, t.j. posudzovať trestnosť činu v posudzovanom prípade podľa neskoršieho zákona, z dôvodu, že je pre obvineného priaznivejší.

Z uvedených dôvodov dovolací súd odmietol dovolanie obvineného, pretože zistil, že je zrejmé, že chybami dovolateľom vytykanými rozhodnutiu odvolacieho súdu v posudzovanej trestnej veci nie sú naplnené ani ním uplatnené dovolacie dôvody upravené v § 371 ods. 1 písm. c), písm. d), písm. g), písm. h), písm. i) a písm. k) Trestného poriadku, ani iné dovolacie dôvody uvedené v § 371 ods. 1 Trestného poriadku, ktoré by prichádzali do úvahy pri správnej subsumpcii dovolacích námietok (vykonanej dovolacím súdom)pod správny dovolací dôvod.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky jednomyselne.

* * *

Len marginálne dovolací súd v závere reaguje na písomné vyjadrenie poškodenej spoločnosti - Komunálna poisťovňa, a. s. Vienna Insurance Group.

Poškodenému súd I. stupňa doručil dovolanie obvineného s možnosťou vyjadriť sa k nemu, pričom už tento postup bol nadbytočný, pretože poškodenému, o ktorého nároku na náhradu škodu dovolaním napadnutým rozhodnutím rozhodnuté v pôvodnom konaní nebolo, ako osobe, ktorá výsledkom dovolacieho konania nemôže byť na svojich právach dotknutá, dovolanie na vyjadrenie netreba doručovať (viď R 28/2020).

Poškodená poisťovňa napriek tomu, že primárne uvádza, že k dovolaniu obvineného sa vyjadrovať nebude, hoci práve a len za týmto účelom jej bolo dovolanie obvineného súdom I. stupňa doručované, sa ďalej vyjadruje k otázkam, ktoré sú však celkom mimo kontext dovolacieho konania.

Pokiaľ si poškodená poisťovňa v dovolacom konaní uplatňuje nárok na náhradu škody, dovolací súd jej dáva do pozornosti, že takýto postup Trestný poriadok celkom vylučuje (viď ustanovenia o dovolaní v §

368 a nasl. Trestného poriadku) a na rozhodnutie, ktorého sa domáha tak najvyšší súd ako súd dovolací v trestnom konaní nemá právomoc.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.